

Aan: * de colleges van B&W en de gemeenteraden
van de Friese gemeenten
* de gemeentelijke diensten Werk en Inkomen.

cc.: gemeentelijke cliëntenraden Werk en Inkomen/WWB/Participatie
Vereniging van Friese Gemeenten
Tweede Kamerleden in Fryslân.

Betreft: *herbeoordeling boetebesluiten.*

Leeuwarden, 16 juni 2015.

Geacht college,
Geachte raadsleden,

In een brief van 31 maart 2015 heeft het FSU aan alle 24 Friese gemeenten gevraagd om aan te geven hoe de bestuurlijke boetes voor bijstandsgerechtigden herbeoordeeld worden. Het betreft de boetes die opgelegd zijn vanwege schending van de inlichtingenplicht.

Negen gemeenten - Kollumerland c.a., Dantumadiel, Schiermonnikoog, Dongeradeel, Achtkarspelen, Tytsjerksteradiel, Leeuwarden, Weststellingwerf en Opsterland - hebben gereageerd.

Van de resterende 15 gemeenten hebben we niets vernomen. Het is teleurstellend en bepaald niet netjes dat de gemeenteraden en colleges van B&W in deze gemeenten de brief – waarin uitdrukkelijk om een antwoord werd gevraagd op 11 vragen – blijkbaar voor kennisgeving hebben aangenomen.

De genoemde negen gemeenten hebben in hun brieven de volgende informatie gegeven:

1. Zeven gemeenten geven aan dat de boetes die vanaf 1 januari 2013 (invoeringsdatum Fraudewet) opgelegd zijn allemaal worden herbeoordeeld. Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel laten weten dat de termijn afhangt van richtlijnen van minister Asscher.
2. Zeven gemeenten geven informatie over het aantal te beoordelen boetes:
 - * Kollumerland c.a., Dantumadiel, Schiermonnikoog en Dongeradeel: 95
 - * Leeuwarden: 2.100
 - * Weststellingwerf: 17
 - * Opsterland: 24
3. De 4 NO-gemeenten en Leeuwarden geven een termijn aan waarbinnen de herbeoordeling zal plaatsvinden: de NO-gemeenten voor de zomer 2015 en Leeuwarden voor eind 2015. De overige 5 gemeenten kunnen geen termijn aangeven.
4. Alle negen gemeenten reageren dat te hoge of onterecht opgelegde boetes terugbetaald of verrekend worden.
5. Alle negen gemeenten zullen de bijstandsgerechtigden van wie een boete herzien wordt een (herzienings)beschikking toesturen.
5. Zeven gemeenten geven aan dat waar mogelijk bij een eerste schending van de inlichtingenplicht geen boete maar een schriftelijke waarschuwing gegeven wordt. Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel reageren dat alleen een – eenmalige – waarschuwing gegeven wordt als de betrokkene uit eigen beweging alsnog de juiste gegevens heeft verstrekt.

Minister Asscher heeft de gemeenten inmiddels laten weten dat de boetes juridisch gezien pas vanaf 24 november 2014 (uitspraak Centrale Raad van Beroep) herzien hoeven te worden en dat gemeenten niet moeten overgaan tot terugbetaling van boetes (omdat deze niet onrechtmatig zijn).

Wethouder Andries Ekhart van de gemeente Leeuwarden heeft daarop principieel stelling genomen: indien boetes te hoog of onterecht opgelegd zijn dan hoort de gemeente terug te betalen. Hij vindt dat een gemeente geen geld moet kloppen uit de zakken van een bijstandsgerechtigde en legt de oproep van minister Asscher daarom naast zich neer. Leeuwarden zal overgaan tot terugbetaling van een bedrag dat in de tonnen loopt. Ekhart wil dit bedrag terugvorderen van het Rijk omdat deze immers de boeteregels in de Fraudewet aan gemeenten heeft opgelegd.

Het FSU waardeert deze stellingname van Ekhart zeer en steunt zijn pogingen om alle Friese gemeenten en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten achter zijn actie te krijgen. We rekenen op een gesloten front van de Friese gemeenten ($9 + 15 = 24!$) en ontvangen daarover graag afzonderlijk of verenigd bericht.

Met vriendelijke groet,

Nanne de Jong,
coördinator FSU.